

Invitasjon

Hedmark Bondelag og SpareBank 1 Østlandet inviterer til to forskjellige kurs:

- **Kurs for unge bønder 26.-27. januar 2018**
Kurset er egnet for unge som er interessert i gårdsdrift, eller som har planer om å ta over en gård.
- **Eierskiftekurs 27.-28. januar 2018**
Målgruppen for kurset er alle som vurderer å overta eller overdra en gård innad i familien. Det vil delvis bli kjørt separate opplegg for junior og senior så vi anbefaler derfor at begge parter i eierskifte deltar, og gjerne også ektefelle/samboer av både selger- og kjøpergenerasjonen.

Begge kursene holdes på **Scandic Elgstua, Elverum** og det er anledning til å delta på begge. **Se program for kursene på de neste side.**

Kursavgift se siste side.

[For å melde deg på et eller begge kursene klikk her!](#)

Påmeldingsfrist onsdag 3. januar 2018.

Dersom du har spørsmål, ta kontakt med Anne Rustad – tlf. 62 55 53 10 eller pr e-post anne.rustad@bondelaget.no.

Med vennlig hilsen

Håvard Bjørgen
SpareBank 1 Østlandet

Anne Rustad
Hedmark bondelag

Program kurs for unge bønder 26. – 27. januar 2018

Fredag 26. januar

Kl. 12.30 Lunsj

Kl. 13.30 Velkommen - Oppstart og presentasjon

Kl. 14.30 Landbrukssamvirke - Hva og hvorfor? v/Einar Myki, tillitsvalgt i Nortura

Kl. 15.30 Finansieringsmuligheter ved utvikling av gården v/Håvard Bjørgen, SpareBank 1 Østlandet

- Driftsøkonomi og økonomiske virkemidler
- Hvilke produksjoner er aktuelle i vårt område
- Alternative løsninger til gårdsdrift, tilleggsnæringer, kombinasjoner

Kl. 16.15 Kaffepause

Kl. 16.30 En bondes hverdag - Min vei inn i yrket

Kl. 19.00 Middag

Lørdag 27. januar

Kl. 07.30 Frokost

Kl. 08.30 Landbrukspolitikk - En liten innføring v/Lars Opsal jr., nestleder i Hedmark Bondelag

Kl. 09.30 Det er din mulighet v/ Ole Christen Hallesby

- 6 ting du ikke skal lære av dine foreldre
- Hva kreves av framtidens bonde? Om egenskaper og kompetanse

Kl. 10.10 Kaffepause

Kl. 10.30 Det din mulighet forts.

Kl. 11.20 Fra Landbrukstjenesten v/Jan Klemmetvold, Landbrukstjenester Nord-Østerdal

- Avløser-ordninger, sykdom, svangerskap, fødselspermisjon,
- Fordeling av inntekt – grunnlag for offentlige ytelser
- Samboere/ektefeller

Kl. 12.00 Lunsj

Kl. 13.00 Felles med Eierskiftekurset

De som vil fortsetter på Eierskiftekurset og deltar på de temaene de synes er aktuelle.

For de som nærmer seg eierskifte, bør foreldrene komme kl 12:00 og delta på kurset!

Vi vil også anbefale foreldrene å få med seg Jan Klemmetvold sitt foredrag fra kl 11.20. Det kan være veldig nyttig for begge generasjoner.

Program eierskiftekurs 27. – 28. januar 2018

Lørdag 27. januar

Vi vil anbefale den eldre generasjon å få med seg Jan Klemmetvold, Landbruketstjenester Nord-Østerdal, sitt foredrag fra kl 11.20. Det kan være veldig nyttig for begge generasjoner.

Kl. 12.00 Lunsj

Kl.13.00 Forberedelser til eierskifte v/Ole Christen Hallesby og Mariann Andersen

- Presentasjon av kursopplegg
- Oversikt over eierskifteprosessen

Kl. 13.30 Kommunikasjon mellom generasjoner og søsken - Vi er forskjellige, men er det et problem? Å prate sammen. v/Mariann Andersen

Kl. 14.30 Kaffepause

Kl. 14.40 Overgangsfasen v/Ole Christen Hallesby

- Delt overdragelse. Bolig – Drift – Eiendom
- Overføring av kunnskap og nettverk
- Hvor lang skal fasen være?

Kl. 15.30 Fra verdi til betaling v/Håvard Bjørgen og Ole Christen Hallesby

- Verdsetting
- Pris og oppgjør
- Heftelser/prioritet/kår
- Intern verdivurdering i familien

Kl. 17.00 Skatt og avgift v/Ole Christen Hallesby

- Skatt for selger
- Skatt og avgift for kjøper

Kl. 19.00 Middag

Søndag 28. januar

Kl. 08.00 Frokost

Kl. 09.00 Lov og orden v/Ole Christen Hallesby

- Odelsloven
- Konesjon, bo- og driveplikt

Kl. 10.00 Lov og orden forts.

- Hjemmel, kontrakt og andre avtaler
- Særeie / felleseie
- Samboere/ektefeller

Kl. 10.45 Formiddagskaffe

Kl. 11.00 Parallele sesjoner

Eldre generasjon

Pensjon og sparing v/Håvard Bjørgen og Ole Christen Hallesby

- Strategi for sparing/verdiforvaltning
- Tidligpensjonsordning

Ny generasjon

Fungere sammen v/Mariann Andersen

- Fordeler
- utfordringer

Kl. 12.05 Parallele sesjoner

Eldre generasjon

Fungere sammen v/Mariann Andersen

- Fordeler
- utfordringer

Ny generasjon

Finansiering og forsikring v/ Håvard Bjørgen

- Hvordan få best mulig utgangspunkt
- Finansiering av kjøpet
- Økonomistyring underveis
- Aktuelle forsikringer

Kl. 13.00 Lunsj

Kl. 14.00 Gruppesamtaler: Hvordan ønsker vi å ha det?

(familier og andre smågrupper) ledes av Mariann Andersen

Kl. 14.45 Avslutning (plenum) v/Ole Christen Hallesby og Mariann Andersen

Kursavgift

Unge bønder

- Kursdeltakelse **med overnatting i enkeltrom, kr. 700,-** for medlem i Bondelaget eller kunde i SpareBank 1 Østlandet.
- Kursdeltakelse **med overnatting, kr. 500,- pr person i dobbeltrom**, for medlemmer i Bondelaget eller kunde i SpareBank 1 Østlandet.
- Kursdeltakelse med **overnatting i enkeltrom, kr. 1700,-**, for ikke-medlem i Bondelaget eller kunde i SpareBank 1 Østlandet.
- Kursdeltakelse med **overnatting, kr 1.500,- pr person i dobbeltrom**, for ikke-medlem i Bondelaget eller kunde i SpareBank 1 Østlandet.
- Kursdeltakelse uten overnatting (**dagpakke 2 dager**) **kr. 500,-** for medlem i Bondelaget eller kunde i SpareBank 1 Østlandet.
- Kursdeltakelse uten overnatting (**dagpakke 2 dager**) **kr. 1.000,-** for ikke-medlem i Bondelaget eller kunde i SpareBank 1 Østlandet.

Eierskiftekurs

- Kursdeltakelse **med overnatting i enkeltrom, kr. 1.950,- for medlem** i Bondelaget eller kunde i SpareBank 1 Østlandet.
- Kursdeltakelse **med overnatting, kr. 1.750,- pr person i dobbeltrom**, for medlemmer i Bondelaget eller kunde i SpareBank 1 Østlandet.
- Kursdeltakelse **med overnatting i enkeltrom, kr. 2.950,-**, for ikke-medlem i Bondelaget eller kunde i SpareBank 1 Østlandet.
- Kursdeltakelse **med overnatting, kr 2.750,- pr person i dobbeltrom**, for ikke-medlem i Bondelaget eller kunde i SpareBank 1 Østlandet.
- Kursdeltakelse uten overnatting (**dagpakke 2 dager**) **kr. 1.000,-** for medlem i Bondelaget eller kunde i SpareBank 1 Østlandet.
- Kursdeltakelse uten overnatting (**dagpakke 2 dager**) **kr. 2.000,-** for ikke-medlem i Bondelaget eller kunde i SpareBank 1 Østlandet.

